

Til lovforslag nr. L 52. Betænkning afgivet af Arbejdsmarkedsudvalget den 23. maj 1990

Betænkning

over

Forslag til lov om kommunal beskæftigelsesindsats

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har herunder stillet spørgsmål til arbejdsministeren, som denne har besvaret dels skriftligt, dels i samråd.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

Ballerup Kommune,
Dansk Arbejdsgiverforening,
Dansk Ungdoms Fællesråd,
Danske Produktionshøjskolars Lærereforening,
Farum Kommune,
Husligt Arbejder Forbund og
Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger.

Som bilag til denne betænkning er optrykt aftale af 18. maj 1990 mellem regeringen, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti om supplerende tilbud til unge, der efter perioden med ungdomsydelse fortsat har behov for aktiverende foranstaltninger.

Der er af arbejdsministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Arbejdsministeren har over for udvalget oplyst følgende om den såkaldte teknikergruppes forslag til omlægning af den hidtidige statslige beskæftigelsesbevilling og den kommunale pligtbeløbsordning:

Den statslige beskæftigelsesbevilling (414 mio. kr. i 1990) er hidtil via arbejdsmarkedsnævnene blevet fordelt til kommuner, amtskommuner og nævnene selv.

Efter teknikergruppens forslag skal denne bevilling deles i tre dele: En mindre del (f.eks. 50 mio. kr.) går fortsat til arbejdsmarkedsnævnene, men forbeholdes aktiviteter af forsøgskarakter og af koordinerende karakter. Amtskommunerne får en anden del, svarende til, hvad amtskommunerne hidtil har fået fra den statslige bevilling. Resten går til kommunerne, ikke direkte, men som et bidrag til den nye kommunepulje, jf. nedenfor.

Inden den statslige bevilling deles i 3 dele, fratrækkes dog et beløb svarende til det mindreforbrug, der forventes som følge af ungdomsydelsesordningen. Dette mindreforbrug overføres til Socialministeriet, der får en tilsvarende merudgift til ungdomsydelse.

Den kommunale pligtbeløbsordning har hidtil pålagt kommuner og amtskommuner af deres egne penge at bruge mindst henholdsvis 130 og 10 kr. pr. indbygger til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløshed.

Efter teknikergruppens forslag skal denne ordning omlægges således: Amtskommunerne pligt til et mindsteforbrug ophæves, da amtskommunerne hidtil har brugt mere end mindstemålet. Kommunernes pligtbeløb skal indbetales til en ny kommunepulje, som også får bidrag fra den hidtidige statslige beskæftigelsesbevilling, jf. ovenfor.

Fra denne pulje udbetales kun penge tilbage til kommunerne, hvis de aktiverer de passive ledige gennem uddannelses- eller beskæftigelsestilbud.

Kommunernes pligtbidrag til den nye pulje ordnes teknisk på den måde, at det samlede kommunale bidrag modregnes i bloktilskudene. Hjemmel hertil sikres ved det af indenrigsministeren samtidig stillede ændringsforslag til lovforslag nr. L 233 om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner og amtskommuner.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af Fremskridtspartiets medlem), der indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de af arbejdsministeren stillede ændringsforslag, kan tilslutte sig teknikergruppens forslag, idet flertallet dog er enigt i, at den del af den hidtidige statslige beskæftigelsesbevilling, som fra 1. januar 1991 forbliver hos arbejdsmarkedsnævnene til aktiviteter af forsøgs- og koordinerende karakter, bør være på 75 mio. kr. og ikke som forudsat i teknikergruppens regneeksempel 50 mio. kr.

Flertallet ønsker samtidig at fremhæve, at beskæftigelsesindsatsen ikke må betyde, at allerede ansatte bliver »skubbet ud« fra deres arbejdspladser.

Flertallet udtaler desuden følgende:

De stillede ændringsforslag til nærværende lovforslag og til socialministerens lovforslag om en ungdomsydelse (L 62) og det i denne forbindelse indgåede forlig mellem regeringen, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti – et forlig, som Kristeligt Folkeparti og Centrum-Demokraterne har tilsluttet sig – betyder, at der i nærværende lovforslag er foretaget følgende ændringer i forhold til det oprindelige lovforslag:

Der stilles nu krav om, at private erhvervsvirksomheder skal have mulighed for at udføre et beskæftigelsesprojekt, før det offentlige sætter det i gang. Tidligere var der alene en hensigtserklæring om, at projekter så vidt muligt skulle udføres af private.

Der er intet krav om tilmelding til AF som ledig for at blive ansat på et beskæftigelsesprojekt. Ifølge det oprindelige lovforslag var det en betingelse for at blive ansat på et beskæftigelsesprojekt, at man var tilmeldt AF som ledig. Da der nu er fremsat lovforslag om kommunal arbejdsformidling for kontanthjælpsmodtage-

re og andre udsatte grupper, er det ikke længere nødvendigt at opretholde dette krav.

Efter det fremsatte lovforslag kunne kommunen bestemme, at ansatte på et beskæftigelsesprojekt eller ansatte med løntilskud skulle have nedsat arbejdstid uanset overenskomst. Med de stillede ændringsforslag fjernes den generelle adgang til deltidsbeskæftigelse og erstattes af en mulighed for kommunen for at nedsætte arbejdstiden for personer, der er på beskæftigelsesprojekter eller er i ansættelse med løntilskud, og som er berettigede til ungdomsydelse.

Arbejdsmarkedsnævnene beholder en koordinerende rolle i beskæftigelsesindsatsen og får i den forbindelse tildelt en del af den hidtidige statslige bevilling til beskæftigelsesordningerne til aktiviteter af forsøgmæssig og koordinerende karakter. Dette indgik ikke i det oprindelige lovforslag.

Det var oprindelig foreslået, at det kommunale pligtbeløb skulle videreføres i 1991 og 1992. Efter de stillede ændringsforslag omlægges pligtbeløbsordningen således, at et beløb svarende til det hidtidige kommunale pligtbeløb og en del af den hidtidige statslige bevilling til beskæftigelsesordningerne indgår i en pulje. Den hidtidige statslige bevilling deles således i 3 dele: Én del tildeles arbejdsmarkedsnævnene, én del tildeles amtskommunerne, og resten indgår i puljen sammen med de kommunale pligtbeløb.

Kommunerne kan få tilskud fra den nye pulje afhængigt af, hvor mange unge ledige der aktiveres.

I forhold til socialministerens lovforslag om en ungdomsydelse (L 62) foreslås følgende ændringer og præciseringer:

Det præciseres, at kommunerne har pligt til at tilbyde de unge råd og vejledning om, hvorledes de på længere sigt kan forbedre deres beskæftigelsesmuligheder. Denne vejledningsforpligtelse varer ved ud over perioden med ungdomsydelse, og i denne forbindelse påhviler det kommunerne at rådgive de unge om mulighederne for job og uddannelse på erhvervsskoler, hf eller lignende samt i fornødent omfang at give supplerende tilbud om job og erhvervsin-

troduktion på produktionsskoler, daghøjskoler m.v.

Med henblik på at give kommunerne mulighed for at give tilbud til personer, der efter en periode med ungdomsydelse ikke har udsigt til uddannelse, beskæftigelse m.v., har partierne bag forliget som udgangspunkt skønnet, at der kan blive behov for ca. 4.500 pladser. Partierne er enige om at sikre finansieringen af de fornødne tilbud på finansloven for 1991.

I 1990 etableres 500 ekstra pladser på produktionsskoler, hvortil udgiften er 5 mio. kr., og i tilknytning til forslag til lov om ungdomsskoler, produktionsskoler og daghøjskoler (L 116) er det aftalt, at der i 1990 afsættes 10 mio. kr. til pladser på daghøjskoler. Merudgiften på 15 mio. kr. finansieres ved mindreforbrug på Kulturfonden. De 15 mio. kr. i mindreforbrug af Kulturfondsmidlerne i 1990 afsættes til anvendelse i 1993, således at den samlede Kulturfondsbevilling bevares uændret. Der henvises i øvrigt til aftalen af 18. maj 1990, som er medtaget som bilag til betænkningen.

Som led i omlægningen af pligtmidlerne, der efter L 52 omlægges med virkning fra 1. januar 1991, er det foreslået, at der gennemføres en forenkling af den tidligere ordning, hvorefter en kommune kan få overført statens besparelser på kontanthjælpen ved etablering af en ekstraordinær indsats med hensyn til uddannelses- og beskæftigelsesordninger. Den gældende ordning, der er fastsat i bistandslovens § 138 a, stk. 2, foreslås ophævet og erstattet af en nyordning, hvorefter kommunerne får udbetalt et beløb på 2.000 kr. pr. måned pr. person, der uden at modtage kontanthjælp efter bistandslovens § 37 deltager i en aktivitet, hvortil der kan ydes tilskud efter puljen i § 19 i L 52 (puljen, der afløser pligtmidlerne).

De foreslåede ændringer indebærer videre, at følgende tilbud kan træde i stedet for beskæftigelse i ungdomsydelsesordning:

Deltagelse i frivillige, ulønnede aktiviteter, der må anses at være af samfundsmæssig betydning, og som har et omfang, der mindst svarer til beskæftigelsen i ungdomsydelsesordningen.

Særligt tilrettelagte aktiverende foranstaltninger, der efter kommunalbestyrelsens indstilling godkendes af socialministeren.

Endelig er overgangsordningen i L 62 foreslået udvidet således, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at unge, der søger om hjælp i perioden fra den 1. juli 1990 til den 1. januar 1991, kan få tilbud inden for de første 3 måneder efter ansøgningen om hjælp.

Et mindretal inden for flertallet (Socialdemokratiets medlemmer af udvalget) ønsker at føje følgende udtalelse til den ovenfor af flertallet afgivne fælles udtalelse:

Socialdemokratiet ser den nylig indgåede aftale om dette lovforslag og det tidligere omtalte forslag til lov om ændring af lov om social bistand (Indførelse af ungdomsydelse) (L 62) som et led i en større, sammenhængende indsats over for ungdomsarbejdsløsheden.

I de seneste år har ungdomsarbejdsløsheden været kraftigt stigende. Ungdomsarbejdsløsheden er forøget med 8,3 pct. fra 1988 til 1989, og meget tyder på, at vi også i 1990 og 1991 vil opleve en ungdomsarbejdsløshed på over 100.000.

I samme periode er der skåret kraftigt ned i den aktive indsats imod ungdomsarbejdsløsheden. Omregnet i faste priser er der tale om et fald fra 1988 til 1989 på ikke mindre end 18 pct.

I 1990 er indsatsen nogenlunde uændret i forhold til 1989. De statslige midler er direkte beskåret i 1988 og 1989. De kommunale og amtskommunale pligtbeløb har været uændrede i kroner, men i faste priser har der også her reel været tale om et fald.

Det frivillige kommunale og amtskommunale merforbrug er reduceret kraftigt fra 542 mio. kr. i 1988 til 307 mio. kr. i 1989, samtidig med at ungdomsarbejdsløsheden som nævnt faktisk blev forøget med over 8,3 pct.

Med tre nye politiske aftaler er der langt om længe sket en glædelig og tiltrængt forbedring af uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen over for unge:

– Praktikproblemet for efg-elever er blevet løst.

- Allerede i 1990 oprettes i alt 3.000 ekstra pladser inden for de videregående uddannelser.
- Der er tale om en forbedret udgave af forslaget om ungdomsydelse i forbindelse med beskæftigelsestilbud til unge kontanthjælpsmodtagere.

Disse forbedringer afhjælper dog ikke alle påtrængende mangler i uddannelses- og beskæftigelsesindsatsen:

- Selv om ungdomsarbejdsløsheden er steget kraftigt i de senere år, er der anvendt færre midler til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. De nye aftaler sikrer desværre samlet set ikke flere penge til området.
- 3.000 flere pladser i de videregående uddannelser er et stort fremskridt, men der skal findes ca. 9.000 flere pladser i de kommende år, før problemerne er løst.
- Regeringen har ved adskillige lejligheder erklæret sig enig i, at voksen- og efteruddannelsesindsatsen skal forøges med 30.000-50.000 pladser på årsbasis. Alligevel har man skåret ned og har planlagt yderligere nedskæringer i 1991.

I de seneste år har vi oplevet, at ca. 8.000 unge har været afskåret fra at få praktikplads efter efg-basisåret. Med baggrund i det såkaldte teknikerudvalgs rapport igangsættes en bred kampagne for flere praktikpladser. Praktikaftalen betyder, at det nu bliver lovmæssigt bestemt, at alle, der fra 1990 og fremover gennemfører basisåret, skal have tilbudt såkaldt praktikpladskompenserende undervisning, hvis de ikke inden 4 måneder efter afslutning af basisåret selv har kunnet finde en praktikplads.

Der skal samtidig gøres en særlig indsats for dem, der tidligere har gennemført basisåret og stadig mangler praktikplads.

Aftalen om 3.000 flere pladser i år på de videregående uddannelser er et skridt på vejen til en løsning af det problem, at ca. 12.000 unge på grund af adgangsbegrænsningen årligt afskæres fra at begynde en videregående uddannelse.

Gennemførelsen af den forbedrede aftale om den kommunale beskæftigelsesindsats og om ungdomsydelse til unge kontanthjælpsmodta-

gere er også et skridt på vejen, men Socialdemokratiet har aldrig ment og mener stadig ikke, at tilbud om deltidsbeskæftigelse med ungdomsydelse i 5 måneder til unge kontanthjælpsmodtagere hjælper nævneværdigt på de reelle problemer. Det, der først og fremmest er behov for, er at sikre reelle og varige uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for de unge.

Socialdemokratiet har dog accepteret ungdomsydelsesmodellen, fordi lovforslaget er forbedret i forhold til det oprindelige forslag, og fordi regeringen har accepteret, at der skal skabes sikkerhed for, at de unge efter 5 måneder på ungdomsydelse ikke blot kommer tilbage på kontanthjælp. I forbindelse hermed skal der oprettes flere pladser på produktionsskoler og daghøjskoler.

Endelig er der i forlængelse af Teknikerudvalgets rapport aftalt en omdisponering af de statslige og kommunale midler til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden.

De hidtidige kommunale pligtbeløb samles med statsmidlerne i en pulje, hvorfra der ydes tilskud til de enkelte kommuner i forhold til omfanget af den aktiverende indsats.

I forbindelse med ungdomsbeskæftigelsesindsatsen er det imidlertid et afgørende problem, at der kun er tale om omdisponering af eksisterende midler. Selv om der er et påtrængende behov, har regeringen ikke villet afsætte ekstra penge. Tværtimod kan man frygte, at den samlede indsats vil blive mindre.

I 1990 bruger kommunerne og amtskommunerne 360 mio. kr. mere end de 718 mio. kr., de skal afsætte som pligtbeløb til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. Dette merforbrug og de amtskommunale pligtbeløb (ca. 50 mio. kr.) indgår ikke i de nye puljer. Med det pres, der i øvrigt er på den kommunale økonomi, kan det frygtes, at kommunerne får svært ved at opretholde det frivillige merforbrug.

I de seneste år har alle, også regeringen, talt varmt for nødvendigheden af en aktiverende indsats over for de unge i stedet for passiv forsørgelse. Som det fremgår af det følgende, har den førte politik imidlertid været den modsatte.

Socialdemokratiet deler tanken om, at beskæftigelsesprojekter så vidt muligt skal udfø-

res af private. Med opstramningen i bestemmelsen har det været afgørende for Socialdemokratiet at få præciseret, at det påhviler kommunen at definere projektets betingelser, hvad angår økonomisk grundlag, formål og målgruppe, så arbejdsgiverne ikke kun vil aftage den mest ressourcestærke gruppe af unge.

Socialdemokratiet er tilfreds med, at deltidsbegrebet er fjernet fra loven og det klart er tilkendegivet, at kommunen alene har mulighed for at nedsætte arbejdstiden på beskæftigelsesprojekter og ved ansættelse med løntilskud for de personer, der modtager ungdomsydelser efter L 62.

Det er hermed fastslået, at ved deltagelse på ordinære beskæftigelsestilbud skal løn- og arbejdsvilkår være overenskomstmæssige eller de sædvanlige vilkår ved tilsvarende arbejde.

Med lovforslaget lægges ansvaret for indsatsen for de særligt udsatte grupper over på kommunerne og amtskommunerne, og der skal ske en koordinering mellem arbejdsmarkedsnævnenes indsats og kommunernes indsats. Socialdemokratiet anser det for givet, at denne koordinationsforpligtelse placeres i arbejdsmarkedsnævnene, som det er nævnt i bemærkningerne til det stillede ændringsforslag til § 16. Netop dette kan sikre, at der kan etableres tværgående kommunale aktiviteter, og at tilbudsmulighederne for de ledige bliver større.

De gode erfaringer med samarbejdsmodellen i forskellige regioner ser Socialdemokratiet gerne videreført.

Det er desuden vigtigt for Socialdemokratiet, at kvaliteten at tilbudene ikke forringes, og at de, hvor det er muligt, kombineres med uddannelse.

Et andet mindretal inden for flertallet (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) ønsker at føje følgende udtalelse til den ovenfor af flertallet afgivne fælles udtalelse:

I to varierende udgaver har socialministerens lovforslag (L 62) om en ungdomsydelse været behandlet flere gange i Folketinget. Under behandlingen har SF fremhævet adskillige for os afgørende og betydelige mangler.

SF mener f.eks., at det er fejlagtigt og udtryk for systemtænkning, hvis alle unge skæres over én kam, blot fordi de henvender sig på et bistandskontor og søger kontanthjælp. Behovene er forskellige. Derfor er der brug for forskellige tilbud og muligheder. Med dette udgangspunkt er der da også mange af de allerede eksisterende og planlagte kommunale beskæftigelsesordninger, der er skruet sammen.

SF mener, det er absurd, hvis unge, der søger kontanthjælp, blot fordi de ikke kan få en efg-praktikplads, pludselig kan få et beskæftigelsestilbud via en social ordning. Det ville være noget mere enkelt og logisk, hvis man i stedet skaffede det tilstrækkelige antal lære- og praktikpladser. Omvejen over bistandskontoret er meningsløs.

Endvidere har SF været modstander af en ungdomsydelse, der blot kom til at betyde en nichetilværelse for den unge uden egentligt perspektiv. At ungdomsydelsen med andre ord for mange blot blev en slags uddannelse til egentlig kontanthjælp. Vi har desuden været i tvivl om, hvorvidt kommunerne overhovedet ville være i stand til at skaffe så mange beskæftigelsespladser med arbejdsopgaver, der var andet end sysselsættelse. I den forbindelse har vi også været betænkelige ved, om en generel ordning for 18- og 19-årige kontanthjælpsmodtagere ville komme til at betyde, at den kommunale indsats over for andre grupper, f.eks. langvarige kontanthjælpsmodtagere, ville blive svækket. Det har bl.a. været baggrunden for SF's forslag om en generel job- og uddannelsesordning for kontanthjælpsmodtagere, hvor tilbudene skulle gives efter f.eks. tre måneder.

SF har også set en betydelig risiko for, at unge med særlige problemer droppede ud af ordningen, med det resultat, at de ikke ville være berettigede til kontanthjælp, og at man efterfølgende ville miste kontakten med de pågældende, hvad ingen kan have interesse i.

En række af de problemer, SF har nævnt undervejs, er forsøgt løst bl.a. ved den aftale, der er indgået om lovforslaget mellem regeringen, Socialdemokratiet og SF, men også allerede ved socialministerens sidste udgave af lovforslaget. Det indebar, at kommunerne først skal

give tilbudet senest 14 dage efter, at den unge har henvendt sig. I det oprindelige lovforslag var det dagen efter. Det betyder naturligvis en større chance for, at ordningen rent faktisk kan gennemføres i den praktiske virkelighed. SF er stadig i tvivl om, hvorvidt 14 dage i praksis er en tilstrækkelig frist, og vi har stadig ikke større interesse i, at der bliver brugt ressourcer på unge, der alligevel af sig selv forsvinder ud af kontanthjælpssystemet og aldrig får brug for det igen.

Der er nu etableret en særlig overgangsordning, der betyder, at kommunerne indtil 1. januar 1991 kan vente med tilbudet i tre måneder. Det er endvidere aftalt, at man i efteråret 1991 vil undersøge, om kommunerne er i stand til at opfylde forpligtelsen på en rimelig måde, og om tilbudsfristen i denne forbindelse skal forlænges.

Tilsvarende var der allerede i den nyeste udgave af lovforslaget indsat en særlig rådgivningsperiode på op til 6 uger, som SF forventer at kommunerne vil bruge til ikke unødigt at sætte ressourcer ind over for unge, der ikke har brug for det.

I aftalen med regeringen er der sikret andre tilbud til de unge, der efter endt ungdomsydelsesperiode fortsat ikke har udsigt til arbejde eller mangler en uddannelsesplads.

Kapaciteten på produktionsskoler og daghøjskoler bliver endvidere udvidet, så tilbudsmulighederne bliver mere fleksible.

Samtidig betyder aftalen mellem Socialdemokratiet og regeringen om lære- og praktikpladser efter de impliceredes udsagn, at unge efter afsluttet basisår vil være garanteret et praktikforløb, så ingen risikerer at skulle omvejen omkring et bistandskontor.

Det skal endvidere bemærkes, at der med ungdomsydelsesordningen formelt indføres et nyt arbejdsbegreb i den sociale lovgivning. Det medfører, at deltagelse i frivillige, ulønnede aktiviteter kan træde i stedet for et kommunalt tilbud.

Som følge af den pågældende aftale bliver pligtbeløbsordningen i forbindelse med beskæftigelsesindsatsen omlagt, så tilskuddene til den enkelte kommune kommer til at afhænge af

den konkrete indsats. Kommunerne får endvidere nu en generel mulighed for jobformidling til såkaldt »udsatte« grupper. Begge dele er SF tilfreds med. Vi konstaterer endvidere, at muligheden for anden arbejdstid end den normale kun kan komme på tale for dem, der er under ungdomsydelsesordning, og ikke andre. Vi ser helst en arbejds- og uddannelsesetid på diverse beskæftigelsesordninger svarende til den almindelige arbejdstid, men har måttet acceptere, at det kan blive anderledes under ungdomsydelsen – alt efter, hvordan den administreres af kommunerne.

Samlet betyder det hele, at lovforslaget (L 62) er blevet så rimeligt, at SF indstiller det til vedtagelse med socialministerens ændringsforslag.

Det skal dog samtidig bemærkes, at behovet for disse initiativer alene optræder, fordi der ikke er tilstrækkeligt med arbejde og uddannelsespladser. Derfor er der tale om nødløsninger. Hvis problemerne grundlæggende skal løses, handler det om at føre en politik, der er generelt arbejdsløshedsbekæmpende. Hertil er et andet flertal i Folketinget nødvendigt.

Et *mindretal* (Fremskridtspartiets medlem af udvalget) vil redegøre for sin stilling til lovforslaget og til de stillede ændringsforslag.

Mindretallet udtaler:

De afsindigt store offentlige udgifter i Danmark fører til, at vi har et alt, alt for stort skatte tryk. Skatterne kan alene betales af dansk produktion. Når den skal betale de mange skatter som ekstraomkostninger, bliver danske varer for dyre, og når danske varer i den internationale konkurrencesituation er for dyre, kan danske arbejdsgivere ikke betale for så megen arbejdskraft, som der findes i landet. Følgelig får vi arbejdsløshed.

Den eneste grund til, at vi har arbejdsløshed i Danmark, er altså, at vi har for store offentlige udgifter. Derfor er det katastrofalt, at regeringen nu er hoppet på hr. Svend Aukens ideer fra den 31. marts 1982 om, at man skulle kunne bekæmpe arbejdsløshed ved at lave forskellige yderligere offentlige udgifter til nogle flere praktikpladser, nogle flere støttepædagog- og socialrådgiverstillinger og nogle flere stillinger

i arbejdsanvisninger og arbejdsløshedskasser, og hvordan regeringen og hr. Svend Auken nu ellers vil forøge de offentlige udgifter ved den serie af forlig, som de har indgået med hinanden igennem de senere år og dage, og hvor de sidste skud på stammen nu skal til behandling som en hastesag i Folketinget, der inden for Folketingets sidste arbejdsuge skal tage stilling til de forslag, som er blevet resultatet af, hvad »socialdemokraten« Henning Dyremose er kommet til af resultater ved at snakke med socialdemokraten Svend Auken, og som ligger i forlængelse af disse tos ulykkelige enighed i blandt andet september 1988, december 1988 og september 1989.

Fremskridtspartiet vil naturligvis, så vidt tiden tillader det, tage stilling til hvert enkelt af de mange nye lovjungletilvækster med de mange nye paragraffer, som i øjeblikket markedsføres i medierne, som om det virkelig var en kæmpemæssig social landvinding, og som om der herved skulle ske en løsning på de svage unges problemer ved, at man sætter dem noget længere på skolebænken og fratager dem muligheden for at komme til at arbejde i praksis, og ved, at den offentlige sektor yderligere infiltrerer det private erhvervsliv.

Hele den socialistiske grundtanke i regeringens Sauntehusoplæg og den forværring, der er sket her med de nye forlig, er totalt forfejlet, uanset hvad medierne så vil fylde befolkningen med af amnestuehistorier og direkte løgnagtigheder.

Ud fra disse grundsynspunkter vil Fremskridtspartiet tilkendegive sin stilling såvel til ændringsforslag som til lovforslaget som helhed. Men på grund af den tidsklemme, regeringen og Socialdemokraterne har bragt Fremskridtspartiet i, vil den endelige beslutning ske så tæt som muligt på selve afstemningen.

Ændringsforslag

Af *arbejdsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af FP):

Til § 2

1) Efter stk. 2 indsættes:

»Stk. 3. Før et beskæftigelsesprojekt iværksættes, skal de iværksættere, de er nævnt i stk. 1, nr. 1 og 2, give private erhvervsvirksomheder i området mulighed for at udføre projektet.«

Til § 7

2) Paragraffen affattes således:

»§7. Den, der ansættes på et beskæftigelsesprojekt, skal på ansættelsestidspunktet tilhøre en særlig udsat gruppe af ledige.«

Til § 9

3) *Stk. 1, 2. pkt.*, udgår.

Til § 11

4) *Stk. 1, nr. 3, 2. pkt.*, udgår.

Ny paragraf

5) Efter § 13 indsættes som ny paragraf:

»§ 01. For personer, der er berettigede til at modtage ungdomsydelse efter afsnit III A i lov om social bistand, bestemmer kommunen arbejdstiden på beskæftigelsesprojekter og ved ansættelse med løntilskud.«

Til § 16

6) Paragraffen affattes således:

»§ 16. Arbejdsmarkedsnævnene udarbejder hvert år en redegørelse med en vurdering af behovet for beskæftigelses- og uddannelsesaktiviteter inden for rammerne af denne lov og stiller på baggrund heraf forslag om koordinering af den regionale beskæftigelsesindsats.

Stk. 2. Arbejdsmarkedsnævnene kan tage initiativ til gennemførelse af beskæftigelses- og/eller uddannelsesprojekter af forsøgsmæssig og koordinerende karakter. Til dette formål afsættes der hvert år et beløb til fordeling mellem arbejdsmarkedsnævnene. Arbejdsministeren fastsætter nærmere regler herom.«

Til § 19

7) Paragraffen affattes således:

»§ 19. Der afsættes hvert år en pulje til bekæmpelse af ungdomsarbejdsløsheden. Denne pulje fordeles af indenrigsministeren til kommunerne. Indenrigsministeren fastsætter efter forhandling med arbejdsministeren og socialministeren nærmere regler herom.«

Til § 20

8) *Stk. 1* affattes således:

»Loven træder i kraft den 1. januar 1991, § 7, § 11, stk. 1, nr. 1, § 01 og § 19 dog allerede den 1. juli 1990.«

Bemærkninger

Til nr. 1

Bestemmelsen i den gældende lov om beskæftigelsesmuligheder for unge m.v. om, at beskæftigelsesprojekter så vidt muligt skal udføres af private, er videreført i lovforslaget.

Det foreslås, at bestemmelsen strammes op, således at et beskæftigelsesprojekt skal være forsøgt etableret i privat regi, før det kan etableres som et projekt i offentligt regi. Det forudsættes, at det aftales lokalt mellem kommunen og arbejdsmarkedets parter gennem arbejdsmarkedsnævnet, hvorledes bestemmelsen gennemføres i praksis. Det kan f.eks. ske ved, at projekterne udbydes ved annoncering, eller ved, at der på anden måde gives de private virksomheder mulighed for at udføre projektet. Det er kommunens forpligtelse af definere projektets betingelser, hvad angår økonomisk grundlag, formål og målgruppe, inden projektet præsenteres for private interesserede.

Kravet gælder kun projekter af en vis størrelsesorden (4-5 personer). Den nærmere afgrænsning heraf forudsættes ligeledes aftalt med arbejdsmarkedets parter. Afgørende for, om et beskæftigelsesprojekt kan betegnes som gennemført i privat regi, er, om det produkt eller den ydelse, der kommer ud af projektet, er leveret af en privat virksomhed.

Lovforslaget ændrer i øvrigt ikke ved, hvem der kan oprette beskæftigelsesprojekter, og hvad der kan produceres på projekterne.

Hvor den ledige ansættes med løntilskud, er der tale om en privat virksomhed, der drives og producerer på helt almindelige vilkår.

Til nr. 2

I et af arbejdsministeren netop fremsat forslag nr. L 237 til lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Kommunal arbejdsformidling) foreslås det at give kommunerne adgang til at anvise arbejde til personer, der modtager eller søger støtte efter afsnit III i lov om social bistand, og til personer, der tilhører andre særlig udsatte grupper af ledige.

Vedtages dette lovforslag, bortfalder begrundelsen for at kræve, at en person, der ansættes på beskæftigelsesprojekt, skal være tilmeldt arbejdsformidlingen som ledig.

Til nr. 3-5

Efter ændringsforslagene har kommunen alene mulighed for at nedsætte arbejdstiden på beskæftigelsesprojekter og ved ansættelse med løntilskud for personer, der modtager ungdomsydelse, jf. det af socialministeren fremsatte lovforslag nr. L 62 om indførelse af en ungdomsydelse. Ændringsforslagene åbner mulighed for at fastsætte arbejdstiden således, at den afpasses efter ungdomsydelsen. Lønnen eller ydelsen vil være en forholdsmæssig del af lønnen for tilsvarende arbejde på fuld tid. For så vidt angår beskæftigelsesprojekter henvises i denne forbindelse til den nylig indgåede aftale mellem KTO og de kommunale arbejdsgivere om projektløn.

En udnyttelse af arbejdsministerens bemyndigelse til at fastsætte særlige lønvilkår på projekter, hvor kommune, amtskommune eller stat er arbejdsgiver, kommer ikke på tale over for den regulering af lønnen for beskæftigelsesprojekter, som har fundet sted i henhold til den nylig indgåede aftale mellem KTO og de kommunale arbejdsgivere om projektløn.

Til nr. 6

Lovforslaget lægger ansvaret for indsatsen

over for de særlig udsatte grupper over på kommuner og amtskommuner. Herved opstår der et behov for koordination mellem AF's/arbejds-markedsnævnenes indsats og (amts)kommunernes særlige indsats.

Denne koordinationsforpligtelse bør placeres et sted, og det vil være naturligt, at arbejds-markedetsnævnet, hvori både arbejdsmarkedets parter og kommunerne er repræsenteret, påtager sig denne opgave.

Det forudsættes herved, at alle parter indgår i et forpligtende samarbejde, således at der opnås den nødvendige sammenhæng i indsatsen, og således at det opsøgende arbejde over for virksomhederne koordineres.

Arbejdsmarkedsnævnets redegørelse med en vurdering af behovet for beskæftigelses- og uddannelsesaktiviteter vil være et vigtigt grundlag for nævnets koordinationsforpligtelse.

Under hensyn til arbejdsmarkedsnævnets koordinerende rolle og den sagkundskab om arbejdsmarkedsforhold, der findes hos arbejdsmarkedsnævnene, er det naturligt at skabe mulighed for, at nævnene kan iværksætte aktiviteter af forsøgsmæssig og koordinerende karakter, f.eks. med henblik på at afprøve effekten af nye og anderledes aktiviteter med hensyn til både indhold, form og organisering. Det vil i den forbindelse være særlig relevant, at nævnene søger at (videre)udvikle aktiviteter, der indebærer et samarbejde mellem den offentlige og den private sektor.

Fordelingen af den årligt afsatte forsøgsbevilling mellem arbejdsmarkedsnævnene foretages af arbejdsministeren efter en høring af arbejdsmarkedets parter.

Til nr. 7

Da den aktive indsats over for de unge ledige i høj grad foregår ude i kommunerne, er det vigtig,

at kommunernes økonomiske incitamenters forbedres.

Kommunerne skal således frem for at betale de unge ledige kontanthjælp tilskyndes til en aktiv indsats over for unge ledige med henblik på at få de ledige i uddannelse eller beskæftigelse.

Det foreslås derfor, at den nuværende pligtbeløbsordning for kommunerne omlægges.

Der oprettes en pulje, hvorfra kommunerne modtager tilskud til beskæftigelsesindsatsen. Tilskuddene til kommunerne vil fremover være afhængige af omfanget af den aktivitet for unge ledige, som kommunerne iværksætter.

I puljen indgår dels et beløb svarende til det, som kommunerne hidtil har været forpligtede til at afsætte til bekæmpelsen af ungdomsarbejdsløsheden, dels en del af den statslige bevilling, som hidtil har været afsat til beskæftigelsesmuligheder for unge m.v.

Kriterier for fordeling af puljen mellem kommunerne forudsættes fastsat af indenrigsministeren efter forhandling med arbejdsministeren og socialministeren og efter høring af de amtskommunale organisationer samt arbejdsmarkedets parter.

Endvidere foreslås den nuværende pligtbeløbsordning for amtskommunerne ophævet. Amtskommunerne har ikke mulighed for anbringelse af unge ledige på passive ydelser, og der er derfor ikke behov for særlige incitament i forhold til amtskommunerne. Dertil kommer, at amtskommunerne finansierer en indsats, der ligger ud over grænsen for pligtbeløbsordningen. Det forudsættes, at amtskommunerne stadig vil gøre dette.

Amtskommunerne har hidtil modtaget en del af den statslige bevilling til beskæftigelsesmuligheder for unge m.v. Et beløb svarende hertil udbetales fremover til amtskommunerne via de generelle tilskud.

Pia Christmas-Møller (KF) Kai Dige Bach (KF) Else Theill Sørensen (KF)

Jens Peter Jensen (V) Elsebeth Kock-Petersen (V) Glistrup (FP) Jørgen Estrup (RV)

Lis Noer Holmberg (CD) fmd. Glønborg (KRF) Jytte Andersen (S) Bakholt (S)

Søren B. Jørgensen (S) nfm. Kaj Poulsen (S) Hans Jørgen Jensen (S)

Tommy Dinesen (SF) Lilli Gyldenkilde (SF) Ole Henriksen (SF)

18. maj 1990

Aftale indgået mellem regeringen, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti om supplerende tilbud til unge, der efter perioden med ungdomsydelse fortsat har behov for aktiverende foranstaltninger

Der er indgået en aftale om supplerende tilbud til unge, der efter perioden med ungdomsydelse fortsat har behov for aktiverende foranstaltninger.

Partierne har som udgangspunkt skønnet, at der for at sikre de fornødne tilbud kan blive brug for ca. 4.500 pladser. Partierne er enige om at sikre finansieringen af de fornødne tilbud på finansloven for 1991.

Der gives kommunerne mulighed for at give tilbud til personer, der efter perioden med ungdomsydelse ikke har udsigt til uddannelse, beskæftigelse m.v.

På grundlag af indhøstede erfaringer i løbet af 1991 vil der blive taget stiling til eventuelt behov for yderligere pladser i 1992 og finansiering heraf.

I 1990 etableres 500 ekstra pladser på produktionsskoler. Merudgiften på 5 mio. kr. finansieres ved mindreforbrug på Kulturfonden.

I tilknytning til lov nr. 116 aftales det, at der i 1990 afsættes 10 mio. kr. til pladser på daghøjskoler. Merudgiften finansieres ved mindreforbrug på Kulturfonden.

De 15 mio. kr. i mindreforbrug af Kulturfondsmidlerne i 1990 afsættes til anvendelse i 1993, således at den samlede Kulturfondsbevilling bevares uændret.